

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל:

להסדר בין טייר קלאב (ישראל) בע"מ

לבין בתי עסק לממכר צמיגים

1. פתח דבר

ביום 12 בדצמבר 2007 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"). בקשה זו הושלמה ביום 10 בספטמבר 2008 עם הגשת העתקי ההסדרים החתומים הרלוונטיים. עניינה של הבקשה בשני סוגי הסכמים לפיהם ביקשה טייר קלאב (ישראל) בע"מ (להלן: "טייר קלאב") להתקשר עם בתי עסק לממכר צמיגים ולמתן שירותים בתחום זה, הפזורים ברחבי הארץ (להלן – "הצמיגיות").

נכון למועד החלטתי זו, הובאו לפני עשרים וארבעה (24) הסכמים, כולם מאותו סוג (הסכמי טייר קלאב גולד כפי שיפורט להלן). יחד עם זאת, בחינתי את ההסדרים נעשתה מתוך הנחה כי טייר קלאב תתקשר עם צמיגיות נוספות בהתאם להסכמים אלו (להלן: "ההסדר").

לאחר שבחנתי את ההסדר, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיוזגים, שוכנעתי כי הכבילות בהסדר אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק המושפע מן ההסדר, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו מצאתי כי ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים להסדר

טייר קלאב - הוקמה על ידי חברת אוטולוקס טיירס (ישראל) בע"מ (להלן – "אוטולוקס"), במטרה ליצור רשת צמיגיות ארצית ממותגת. **אוטולוקס** עוסקת ביבוא ובשיווק של צמיגים לכלי רכב פרטיים, לרכבי משא, לאוטובוסים וצמיגים לכלי רכב חקלאיים. אוטולוקס מייבאת צמיגים מתוצרת Hankook, Toyo, Falken, G.T, Sumitomo, Petlas, Techking ו-Triangle (להלן – "מותגי אוטולוקס"), והיא בבעלותו המלאה של מר יוסף מוטלואוגלו, המחזיק גם בבעלות מלאה בטכנוטייר בע"מ (להלן – "טכנוטייר"). טכנוטייר עוסקת ביבוא ובשיווק של ציוד למתן שירותי מוסך לכלי רכב ושל חומרי תיקון לצמיגים ואבובים.

צמיגיות - צמיגיות הפזורות ברחבי הארץ. כל אחת מן הצמיגיות עוסקת בשיווק של צמיגים, חישוקים ומוצרים נלווים נוספים ובמתן שירות של תיקון, החלפה והתקנה למוצרים אלו. רשימת 24 הצמיגיות שחתמו עד כה על ההסדר מצורפת כנספח א' להחלטתי זו.

3. מבוא

זו היא פנייתה השנייה של טייר קלאב לקבלת פטור להסדר כובל בינה לבין שורה של צמיגיות. ביום 6.7.2000 העניק הממונה פטור בתנאים להסדר בין טייר קלאב לבין ארבעים ושבע צמיגיות, וביום 25.7.2000, העניק הממונה פטור בתנאים לשלוש צמיגיות נוספות¹. תוקפן של שתי החלטות הפטור האמורות הוגבל לחמש שנים.

במסגרת בקשתה הנוכחית, ביקשה טייר קלאב לקבל את אישור הממונה להסדר כובל בינה לבין הצמיגיות. לבקשתה צרפה טייר קלאב 2 דוגמאות של הסכמים שישמשו אותה בהתקשרויותיה עם הצמיגיות. ההסכם הראשון, הוא ההסכם עמו מכוונת טייר קלאב להתקשר עם הצמיגיות המבקשות לפעול ברשת טייר קלאב (להלן - "**הסכם טייר קלאב**"). ההסכם השני, מכוון לצמיגיות אשר מוכנות להתחייב כלפי טייר קלאב בהתחייבויות נוספות (לעומת הסכם טייר קלאב) ולזכות בהטבות המפורטות בו (להלן - "**הסכם טייר קלאב גולד**"). טייר קלאב מצידה הביעה את העדפתה להתקשר בהסכם טייר קלאב גולד, ואולם בשלב הגשת הבקשה, לא היה ביכולתה להעריך את מספר הצמיגיות שיהיו מוכנות להתקשר עמה בהסכם זה. עד מועד החלטתי זו טייר קלאב התקשרה בהסדר עם 24 צמיגיות, וכולן על בסיס הסכם טייר קלאב גולד.

4. ההסדר הכובל

טייר קלאב מבקשת להתקשר עם הצמיגיות בהסכמים הנ"ל על מנת לקיים רשת ארצית ממותגת, אשר תפעל לשיווק צמיגים ומתן שירותים בתחום זה תחת השם המסחרי "טייר קלאב".

לצורך כך נדרשות הצמיגיות, בין היתר, לשמור על חזות אחידה ולעמוד ברמה מקצועית גבוהה במתן שירותיהן לצרכן. מצידה, מתחייבת טייר קלאב בין היתר לספק לצמיגיות שילוט מתאים, לפרסם את הרשת ולפעול לקידומה ולגיוס לקוחות עבורה.

עיקר התחייבויות הצמיגיות על פי ההסכמים הן כדלקמן:

א. הסכם זיכיון טייר קלאב

התחייבות לרכישה מינימאלית – הצמיגיות מתחייבות כי 75% לפחות מהיקף רכישותיהן מידי חודש יהיה ממותגי אוטולוקס. על פי ההסכם, נדרשת הצמיגיה להחזיק רמת מלאי מינימאלית ממותגי אוטולוקס כפי שתיקבע הנהלת הרשת. התחייבות זו מהווה הסדר כובל לפי סעיפים 2(ב)(4) ו-2(ב)(3) לחוק.

קביעת מחיר מקסימאלי והשתתפות במבצעי מכירות – הצמיגיות מתחייבות להשתתף במבצעי המכירות ושיתופי הפעולה שינהיג פורום הניהול מעת לעת ולכבד את תנאיהם. על פי המידע שנמסר לנו, הכוונה היא למתן הטבות בגין רכישת מותגי אוטולוקס כגון מילוי גז מזגן בחינם, תיקון תקר בחינם, הענקת מוצר נוסף במחיר מוזל וכד'. התחייבות זו מהווה הסדר כובל לפי סעיפים 2(ב)(1), 2(ב)(2) לחוק.

¹ החלטה בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין טייר קלאב (ישראל) בע"מ לבין חמישים (50) צמיגיות, 2000 הגבלים עסקיים 3008373, וכן החלטה בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין טייר קלאב (ישראל) בע"מ לבין שלוש (3) צמיגיות, 2000 הגבלים עסקיים 3008510.

הסכמי שירות – אוטולוקס מתקשרת בהסכמים עם לקוחות בעלי צי רכב גדולים (כגון חברות ליסינג) (להלן: "**לקוחות מוסדיים**") על מנת למכור להם צמיגים באופן ישיר. שירותי הרכבה ותיקון של צמיגים עבור לקוחות אלה ניתנים על ידי צמיגיות רשת טייר קלאב המוכנות לספק שירות זה. על פי ההסכם, נאסר על צמיגיות הרשת, כל עוד הן חברות ברשת, מלהתקשר על בסיס הסכם שירות עם צי רכב אחרים שאינם קשורים עם טייר קלאב. התחייבות זו מהווה הסדר כובל לפי סעיף 2(ב)(3) לחוק.

ב. הסכם זיכיון טייר קלאב גולד

הסכם זיכיון טייר קלאב גולד כולל, נוסף על ההתחייבויות המפורטות לעיל, את ההתחייבויות שלהלן:

עדיפות בהפניית לקוחות ומתן הטבות - על פי הסכם טייר קלאב גולד, טייר קלאב מתחייבת לתת עדיפות לזכייני גולד בהפניית עבודות שירות לציי רכב. עדיפות זו תתבטא בהפניית הלקוחות המוסדיים לצמיגיות הגולד באזור הגיאוגרפי הרלוונטי, אולם אין בכוונת טייר קלאב למנוע מלקוחות אלו לפנות ולקבל שירות על פי ההסכם גם מצמיגיות החתומות על הסכם טייר קלאב. כמו כן, טייר קלאב מתחייבת להעניק הטבה חודשית לזכייני גולד בהתאם ל-שיטת הנקודות² בגין רכישת צמיגים וחישוקים מהמותגים שייקבעו על ידי פורום הניהול.

מכירת מוצרים נוספים - הצמיגיות מתחייבות למכור בכל עת מגוון מוצרים נלווים. על פי בירור שערכנו, מדובר במוצרים או שירותים שאינם קשורים באופן ישיר למתן שירות ואספקה של צמיגים, חישוקים וכי' כגון מצברים, פנסים ובדיקות זיהום אויר. על פי המוסכם, במהלך 18 החודשים הראשונים מעת חתימתם של ההסכמים שהובאו לבחינתי, מתחייבות הצמיגיות למכור את מגוון המוצרים הנלווים שייקבעו על ידי הנהלת הרשת, ואילו לאחר תום תקופה זו תהיה הנהלת הרשת רשאית לקבוע תחת כבילה זו רק דרישות איכות והתאמה מינימאליים עבור מוצרים אלו. התחייבות זו מהווה הסדר כובל לפי סעיף 2(ב)(3) לחוק.

5. השפעת ההסדר על התחרות

א. כללי

במסגרת ההסדר דנן, מתחייבות הצמיגיות לרכוש ולשווק את מותגי אוטולוקס (בשיעור מסוים) ולהציע את שירותיהן לציבור תחת המותג "טייר קלאב". לצורך כך, נדרשות הצמיגיות לעמוד ברמה מסוימת של מקצועיות ושירות. מדובר בהסכמי זכיינות להפצה ולמתן שירותים הכוללים בחובם כבילות המחייבות את האישור מראש של מערך ההגבלים העסקיים.

בנסיבות מסוימות, נתפשים הסכמי זכיינות כשיטת שיווק חיובית ומועילה המאפשרת לבעל הזיכיון להקים רשת זכיינות בהשקעה מוגבלת מצד אחד, ולבעלי עסקים להקים עסקים שסיכויי הצלחתם גבוהים יותר, בשל ניצול המוניטין של בעל הזיכיון מצד שני. כללי ההגבלים העסקיים

² על פי נספח א' להסכם זיכיון טייר קלאב גולד, רכישת צמיגים וחישוקים מהמותגים שייקבעו על ידי פורום הניהול, תזכה את זכייני גולד ב-"נקודות", הנצברות מידי חודש. הנקודות הנצברות הללו יכולות ליכנס את הזכיון בהטבות כגון, הנחה בקבלת רכב ליסינג או טיסה לחו"ל וכד'.

(פטור סוג להסכמי זכיינות), תשס"א – 2001 מכירים ביתרונותיהם של הסכמים מסוג זה, ומעניקים, בהתקיים התנאים הקבועים בהם, פטור לכבילות מסוימות הנחוצות למימוש עיקרו של הסכם זכיינות.

בדיקת הרשות העלתה כי חלקה של אוטולוקס ביבוא ושיווק צמיגים לישראל נע בין 15-20%. לצד אוטולוקס פועלים מספר רב של יבואנים, ויצרן מקומי (אליאנס חברה לצמיגים בע"מ) בעלי נתח פעילות משמעותי וזאת חרף המעורבות הרגולטורית המשמעותית הקיימת בענף זה³. תמונת מצב זו מפיגה את החשש מפני 'סגירת שוק' בחוליית הייצור או היבוא של צמיגים לישראל.

מספר הצמיגיות נשוא ההסדר (24 צמיגיות) אינו עולה על 5% מכלל הצמיגיות בישראל. לא קיימים חסמי כניסה משמעותיים להקמתה ותפעולה של צמיגייה חדשה. השירותים הניתנים על ידי הצמיגיות ניתנים על פי רוב, בגבולות גיאוגרפיים תחומים. משבחנו את האזורים הגיאוגרפיים השונים מצאנו כי כמעט בכל האזורים הרלוונטיים התקיימו לצדן של הצמיגיות המבקשות להשתייך לרשת טייר קלאב, גם צמיגיות נוספות המתחרות בהן. מקיומן של צמיגיות נוספות בכל אחד מן האזורים הגיאוגרפיים ומהעדר חסמי כניסה משמעותיים בתחום, שוכנענו כי אין חשש של ממש שקיומה של הרשת יוביל לסגירת ערוצי שיווק הצמיגיות בפני מתחרותיה של אוטולוקס.

על רקע זה בין היתר, הגעתי לכלל מסקנה כי אין בהסדר זה כדי לפגוע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המושפע מן ההסדר.

ב. התייחסות פרטנית לכבילות שבהסדר:

1.ב הסכם זיכיון טייר קלאב

התחייבות לרכישה מינימאלית – כבילה זו עולה בקנה אחד עם סעיף 2(ב)(7) לפטור סוג להסכמי זכיינות. סעיף זה מאפשר לכלול במסגרת הסכם זכיינות התחייבות של זכיון למכור טובין המיוצרים על ידי בעל הזיכיון או בעבורו, כאשר הצבת דרישות איכות ביחס לטובין אינה מעשית. תניה זו מסייעת בהגנה על שמו המסחרי של בעל הזיכיון, ובשמירה על אחידותן של הצמיגיות החברות ברשת⁴.

³ בין יתר החובות הרגולטוריות המוטלות על יבואן צמיגים ניתן למנות את החובה לפעול על-פי רישיון מאת הרשות המוסמכת במשרד התחבורה, בהתאם לקבוע בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מוצרי תעבורה והסחר בהם), התשמ"ג – 1983; חובת עמידתם של הצמיגים בדרישות תקניות מסוימות, וחיובם לערוך בדיקות מעבדה בטרם שחרורם מן המכס.

⁴ ראה לעניין זה - BELLAMY & CHILD, EUROPEAN COMMUNITY LAW OF COMPETITION 517-521 (6th ed. 2007).

ההתחייבות להשתתפות במבצעי הרשת נועדה לשמור על זהותה ואחידותה של הרשת והיא סבירה בנסיבות העניין. קביעתו של מחיר מקסימאלי במקרה זה מאפשרת לבעלת הזיכיון מידה של שליטה על מחירה המרביים של מותגיה מבלי שיהא בכך משום הנהגת מחיר קבוע לצרכן.⁵

הסכמי שירות – כבילה זו נועדה למנוע מן הצמיגיות החברות ברשת מלהתחרות ישירות מול הרשת על השוק המוסדי (ציי רכב), תוך ניצול מוניטין הרשת ומשאביה (free riding). לצד ההצדקה הקיימת במניעה כאמור, עלולה כבילה מסוג זה לפגוע, בנסיבות מסוימות, בתחרות על ליבם של הלקוחות המוסדיים. בנסיבות כאן, שוכנעתי כי הכבילה אינה מקימה חשש לפגיעה משמעותית בתחרות על השוק המוסדי, זאת בית היתר לאור חלקן היחסי הקטן של צמיגיות הרשת מתוך כלל הצמיגיות בארץ.

2.ב הסכם זיכיון טייר קלאב גולד

הסכם טייר קלאב גולד כולל כאמור מלבד הכבילות המפורטות בהסכם טייר קלאב כבילות נוספות –

עדיפות בהפניית לקוחות ובמתן הטבות – על פי המידע שנמסר לנו, הסכמי השירות אינם מהווים (לפחות עבור רובן של הצמיגיות) נתח משמעותי מפעילותן. הסכמי השירות מהווים פחות מ-20% מסך פעילותה של אוטולוקס. יתר על כן, אין בכבילה זו למנוע מהרשת להפנות לקוחות גם לצמיגיות אחרות, שאינן קשורות בהסכם טייר קלאב גולד. המדובר רק במתן עדיפות בהפניית הלקוחות. משכך, מצאתי כי אין בכבילה זו לפגוע פגיעה של ממש בתחרות.⁶

מכירת מוצרים נוספים – מכירת מוצרים נוספים מאפשרת להרחיב את מגוון השירותים המסופקים בצמיגיות, ומאפשרת לרשת לבדל את עצמה ולמתג עצמה ביחס לרשתות אחרות. מכירתם של מוצרים נוספים על ידי הצמיגיות עשויה לתרום למיצובה של הרשת ולתחרות בענף. בנסיבות כאן, הכבילה שלפיה הנהלת הרשת תקבע עבור הצמיגיות את זהותם הספציפית של המוצרים הנלווים תחומה בזמן, שכן היא מוגבלת ל-18 חודשים בלבד (מעת חתימתם של ההסכמים שהובאו לבחינת). לאחר תום תקופה זו, תהיה הנהלת הרשת רשאית לקבוע תחת כבילה זו רק דרישות איכות והתאמה מינימאליים עבור מוצרים אלו. משכך, שוכנעתי כי אין בכבילה זו לפגוע פגיעה של ממש בתחרות.

⁵ ראה לעניין זה – HERBERT HOVENKAMP, FEDERAL ANTITRUST POLICY, THE LAW OF COMPETITION AND ITS PRACTICE 476 – 479 (3rd ed. 2005).

⁶ כאמור לעיל, נכון למועד החלטתי זו, התקשרה טייר קלאב אך ורק בהסכמים מסוג גולד. ככל שהרשת תמשיך להתקשר על בסיס הסכם גולד, הרי שאז לא תהיה לתנייה זו משמעות תחרותית כלשהי.

5. סוף דבר

לאחר שנועצתי עם הועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש בתנאים המפורטים להלן:

1. פטור זה יחול על התקשרות של טייר קלאב בהסכמים מסוג טייר קלאב וטייר קלאב גולד (שפורטו לעיל) עם 24 הצמיגיות שפורטו בנספח א' ועל כל התקשרות של טייר קלאב כאמור עם מי מ- 86 הצמיגיות המפורטות בנספח ב'.
2. תוקפו של פטור זה יהיה לחמש שנים ממועד החלטתי זו (עד ליום 25 בספטמבר 2013).

החלטתי זו נתונה לערר בתוך 45 יום בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ג אלול תשס"ח

25 ספטמבר 2008

נספח א'

עיר / אזור	שם הצמיגייה	כתובת הצמיגייה
באר-שבע	צמיגי אחים ברבי בע"מ	רח' הבדיל 17, באר-שבע
באר שבע	אלימלך מחסני צמיגים בע"מ	דרך חברון 143, באר שבע
גוש עציון	מוסד הגוש – שירותי רכב בע"מ	ד.נ. צפון יהודה, גוש עציון
דיר אלאסד	הצמיג המעולה, אבו זייד איברהים	רחוב ראשי – דיר אלאסד
הרצלייה	ק.א.לאר אחזקות בע"מ	רח' שנקר 8, הרצלייה
חדרה	סופר פרונט צמיגים בע"מ	רח' פרידלנדר 1, חדרה
חיפה	מוסד חושי בע"מ	המוסכים 37, חיפה
חיפה	אבי צמיגים בע"מ	רח' חלוצי התעשייה 64, א.ת. מפרץ חיפה
טירת הכרמל	צמיגי רשף בע"מ	רח' קרן היסוד 5, טירת הכרמל
יהוד	צמיגי השלושה – יוסף ארגז	רח' אלטלף 23 / השלושה 4, יהוד
יפו	צמיגי השדרה קריסטו	שדרות ירושלים 127, יפו
ירושלים	צמיגי צדקיהו בע"מ	בית הדפוס 30, גבעת שאול, ירושלים
כפר ויתקין	סופר צמיגי ויתקין	כיכר המוסכים, כפר ויתקין
נס ציונה	צמיגי שטרק בע"מ	תחנת דלק נס ציונה - צפריר
עפולה	דייקנות די.סי.מוסד מוני בע"מ	רחוב קהילת ציון 60, עפולה
פתח-תקווה	צמיגי מוריס	רח' גזית 1, פתח-תקווה
ראשון לציון	צמיגי ראשון – דוד בר	דרך המכבים 54, ראשון לציון
רחובות	צמיגי בר רחובות בע"מ	רח' משה יתום 21, רחובות
רחובות	שירות לצמיגים רויטר	רח' משה יתום 21, רחובות
בני ברק	צמיגי כנרת בע"מ	רח' כנרת 11, בני ברק
תל-אביב	דושי צמיגים – דושי חיים	רח' הכובשים 55, תל אביב
תל-מונד	צמיגי שרון משה ובניו	א.ת. תל-מונד ת.ד. 7459
רעננה	צמיגי אדוט	רח' זרחין 9, רח' הסדנא 3, רעננה